

BISERICA DIN MAIERI, ALBA-IULIA.

DE BARBU SLĂTINEANU.

—o—

Biserica unită din Maieri¹, cu hramul Sf. Treimi, se află în apropierea Gării, în Strada lașilor. Atât stilul arhitectonic, cât și frescele din interior, permit să se atribuie o vechime mai mare decât aceia care i se cunoaște astăzi.

După datele cunoscute azi, această biserică ar fi fost clădită după Unire pe ruinele unei vechi biserici ortodoxe, cam la

cu naos și altar, care este zidită din piatră și cărămidă (fig. 1). Biserica, de stil gotic, foarte simplă, are ca element ornamental la exterior un brâu cu zimțuri, care o încunjoară. Cornișa este împodobită cu mai multe rânduri de cărămizi, așezate și ele în zimți. Brâul este format dintr'un tor cuprins între două rânduri duble de cărămizi așezate în zimți, iar soclul se termină în

Fig. 1. — Biserica din Maieri, Alba-Iulia.

1715. Dărâmarea vechiului lăcas ortodox s'ar fi făcut la 1711, de Carol al VI-lea, cu ocazia renovării cetății (v. Virgiliu Cucuiu, *Alba-Iulia*, p. 74; Solomon, *Alba-Iulia*).

La acest monument se pot deosebi două părți bine distincte. Turnul, de factură mai nouă (ar fi fost făcut de episcopul Petru Pavel Aron) și biserica propriu-zisă,

¹ Iorga, *Scrisori și inscripții ardeleni și maramureșene*, II, p. 34.

partea de sus cu un rând dublu de cărămizi așezate în zimți.

În interior, pe zidul de apus, de-asupra ușii de intrare în naos, astăzi transformat în cor printr'o construcție de lemn, se găsesc fresce de cel mai mare interes. Partea de jos a frescelor pare a fi fost distrusă cu ocazia reparațiilor făcute. Scena se grupează în jurul unei figuri centrale, care este încunjurată de alte figuri bisericesti. În mar-

genea din dreapta, se disting figuri preoțești și laice, îmbrăcate în veșmintele epocii.

N'am putut reproduce decât partea dreaptă a frescei.

De-asupra picturii se găsesc inscripții cu litere *cirilice*. (N'am putut ceti, fiind prea întunecate și prea sus.)

Atât îmbrăcămintea preoților (fig. 2), cât

tății, fiindcă biserica este departe de cetate și tocmai atunci această biserică a fost dată uniților ca lăcaș în locul bisericii metropolitane din cetate, care se dărâma. Poate că lucrările de transformare a acestui lăcaș în vederea noii credințe și prezența mormântului episcopului unit Atanasie Anghel, care a definitivat unirea, au făcut a

Fig. 2. — Biserica din Maieri, Alba-Iulia

și prezența unor inscripții cu litere cirilice, dovedesc că acest lăcaș, înainte de a fi greco-catolic, a aparținut cultului ortodox. Este probabil ca vechea biserică ortodoxă, care se zice a fi fost dărâmată, dăinuiește și astăzi, transformată cum o vedem. De altfel, nu e verosimil că biserica ar fi fost dărâmată cu ocazia reparațiilor făcute ce-

se trece cu vederea vechimea acestui monument.

Atât frescele, cât și stilul exterior dovedesc vechimea bisericii, mai cu samă prin analogia brâielor sale cu cele dela bisericile noastre din Principate. Rămâne ca trecutul ei să fie desvăluit prin raderea și altor părți din actuala tencuială, ce acopere zidurile.